

Βρυξέλλες, 28.8.2014
COM(2014) 537 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Ετήσια έκθεση για τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της
ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας, καθώς και για την εφαρμογή
τους το 2013**

Πίνακας περιεχομένων

Βασικά σημεία	2
Το παγκόσμιο πλαίσιο	3
<i>Αύξηση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης</i>	3
<i>Παραβιάσεις του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου</i>	4
<i>Καιροί οικονομικών προκλήσεων</i>	4
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ανθρωπιστικής βοήθειας.....	5
<i>Ετοιμότητα και ανθεκτικότητα σε καταστροφές</i>	11
<i>Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία «Παιδιά της Ειρήνης»</i>	11
<i>Σύνδεση με άλλους μηχανισμούς της ΕΕ</i>	12
Επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας	12
Οικονομικοί και ανθρωπίνοι πόροι	14
Πολιτική στους τομείς ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας.....	17
Συμπέρασμα.....	19

Εισαγωγή

Η παρούσα ετήσια έκθεση παρουσιάζει τα βασικά πολιτικά επιτεύγματα και δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας, που πραγματοποιήθηκαν κυρίως μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO) κατά τη διάρκεια του 2013. Παρόλο που δεν περιγράφει λεπτομερώς το σύνολο των εργασιών και των δράσεων που αναλήφθηκαν, παρουσιάζει τις «πρωταρχικές» δραστηριότητες και σπουδαιότερες εξελίξεις.

Η εντολή της ECHO αφορά τόσο την ανθρωπιστική βοήθεια όσο και την πολιτική προστασία. Πρόκειται για τους δύο κύριους μηχανισμούς, μέσω των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μπορεί να διασφαλίζει την ταχεία και αποτελεσματική παροχή αρωγής σε ανθρώπους που αντιμετωπίζουν τις άμεσες συνέπειες των καταστροφών.

Η **ανθρωπιστική βοήθεια** που προσφέρει η ΕΕ συνδράμει τους ανθρώπους που την χρειάζονται περισσότερο σε τρίτες χώρες. Εξασφαλίζει την επιβίωση σε ανθρώπους που επλήγησαν από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, και προετοιμάζει τις κοινότητες που πλήττονται από επαναλαμβανόμενες κρίσεις να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες μελλοντικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Συμπληρωματικά προς την ανθρωπιστική βοήθεια, οι επιχειρήσεις **πολιτικής προστασίας** προσφέρουν άμεση υποστήριξη με ομάδες εμπειρογνομόνων, εξοπλισμό διάσωσης και παρακολούθηση των εν εξελίξει καταστροφών σε πραγματικό χρόνο, τόσο εντός όσο και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση καταστροφής, απαιτείται άμεση παροχή βοήθειας. Στο πλαίσιο αυτό, η έγκαιρη και αποτελεσματική παρέμβαση της διεθνούς κοινότητας μπορεί να σώσει ζωές. **Το ήμισυ και πλέον¹ της παγκόσμιας χρηματοδότησης για την κάλυψη των αναγκών των ανθρώπων που επλήγησαν από φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές προέρχεται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της.** Μέσω των ανθρωπιστικών της δράσεων, η ΕΕ αντιμετωπίζει άμεσα τις καταστροφές, προετοιμάζει τις κοινότητες για επερχόμενες προκλήσεις και προωθεί ενεργά τον σεβασμό για το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο.

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

Μέσω της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας, η ΕΕ παρείχε το 2013 ουσιαστική επείγουσα βοήθεια βάσει των αναγκών με **συνολική χρηματοδότηση ύψους 1 353 εκατ. ευρώ σε αναλήψεις υποχρεώσεων².**

Βασικά στοιχεία και αριθμοί:

- Χορηγήθηκε βοήθεια σε περίπου **124 εκατομμύρια ανθρώπους³** που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές, ανθρωπογενείς ή παρατεταμένες κρίσεις.
- Χορηγήθηκε βοήθεια σε **περισσότερες από 90 χώρες εκτός ΕΕ**
- Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή σε **όλες τις μείζονες κρίσεις** παγκοσμίως, ιδιαίτερα κατά την αντιμετώπιση της κρίσης στη Συρία, και αποτέλεσαν τον **μεγαλύτερο διεθνή χορηγό ανθρωπιστικής βοήθειας**.

¹ Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα (2013) διαθέσιμα στοιχεία (Παγκόσμια Ανθρωπιστική Βοήθεια: <http://www.globalhumanitarianassistance.org>).

² 1 326 εκατ. ευρώ για ανθρωπιστική βοήθεια και 27 εκατ. ευρώ για πολιτική προστασία (20 εκατ. ευρώ εντός ΕΕ, 7 εκατ. ευρώ εκτός ΕΕ).

³ Εκ των οποίων 106 εκατομμύρια έλαβαν βοήθεια μέσω ανθρωπιστικής και επισιτιστικής βοήθειας και 18 εκατομμύρια συμμετείχαν σε προγράμματα ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών.

- **Υπήρξε πρωτοφανής συντονισμένη κινητοποίηση της ΕΕ** κατά την τεράστια καταστροφή που προκλήθηκε από τον τυφώνα Haiyan στις Φιλιππίνες· οι δωρεές από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της ανήλθαν σε 180 εκατ. ευρώ, ενώ προσφέρθηκε και βοήθεια σε είδος·
- Θεσπίστηκε η **πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ⁴** που θα προσφέρει 18 000 ευκαιρίες εθελοντισμού μεταξύ 2014 και 2020·
- Ο **μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ⁵** ενεργοποιήθηκε **36 φορές** (κατόπιν αιτημάτων για συνδρομή, προειδοποιήσεις ή/και δράσεις παρακολούθησης)·

Ορόσημο για το 2013 αποτέλεσε η συγκρότηση του **Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ)** τον Μάιο του 2013, το οποίο διευκολύνει ιδιαίτερα τη διαχείριση των επιχειρήσεων, ειδικά όσον αφορά τον συντονισμό και την απόκριση στις καταστροφές, με ένα πλήρως ανεπτυγμένο σύστημα καθηκόντων τα οποία και εκτελεί καθημερινά, σε 24ωρη βάση (από την 1η Οκτωβρίου 2013). Κύρια αποστολή του ΚΣΑΕΑ είναι να παρέχει επιχειρησιακή στήριξη, ολοκληρωμένη επίγνωση και ανάλυση της κατάστασης για τον συντονισμό των δράσεων, μέσω μηχανισμών ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας.

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αύξηση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

Σε παγκόσμιο επίπεδο παρατηρείται αύξηση των φυσικών καταστροφών σε συχνότητα, πολυπλοκότητα και σοβαρότητα, οι οποίες επιδεινώνονται από προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η ταχεία αστυφιλία και η υποανάπτυξη. Οι ένοπλες συγκρούσεις και οι παρατεταμένες κρίσεις αποτελούν επίσης ανησυχητικές τάσεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Ως ο μεγαλύτερος χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας παγκοσμίως, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της αντιμετώπισαν με αποφασιστικότητα τις εν λόγω προκλήσεις καθόλη τη διάρκεια του 2013.

Το έτος 2013 χαρακτηρίστηκε από πολύ υψηλό αριθμό ανθρωπιστικών κρίσεων και καταστροφών, καθώς και μεγάλη τρωτότητα. Οι ετήσιες τάσεις υποδηλώνουν ότι οι ανάγκες αρχίζουν σταδιακά να υπερβαίνουν τους διαθέσιμους πόρους. Η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας καθίσταται επίσης όλο και πιο πολύπλοκη, ενώ λόγω της συχνότητας και της έντασης των φυσικών καταστροφών με σοβαρές συνέπειες, οι ανθρωπιστικές κρίσεις έχουν πλέον μικρότερη προβλεψιμότητα.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 375/2014 για την πρωτοβουλία εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ που εγκρίθηκε την 3η Απριλίου 2014. Περίπου 18 000 άτομα θα συμμετέχουν στην πρωτοβουλία από το 2014 έως το 2020 μέσω της αποστολής πολιτών της ΕΕ ως εθελοντές, της κατάρτισης ατόμων από πληγείσες χώρες εκτός ΕΕ, καθώς και μέσω ηλεκτρονικών ευκαιριών εθελοντισμού. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/echo/en/what/humanitarian-aid/eu-aid-volunteers>

⁵ Το 2013, ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ (EUCPM), το 2013 αποτελούνταν από 32 κράτη (28 κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία), τα οποία συνεργάζονται στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Ο EUCPM θεσπίστηκε με σκοπό να στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών για αποτροπή, προετοιμασία και αντιμετώπιση των φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών είτε εντός είτε εκτός ΕΕ. Η συνδρομή μπορεί να λάβει τη μορφή βοήθειας σε είδος, εξοπλισμού και ομάδων, ή να περιλαμβάνει την αποστολή εμπειρογνομόνων για την πραγματοποίηση αξιολογήσεων. Βασίζεται σε κρατικούς πόρους και, αν απαιτείται βοήθεια σε χώρες εκτός ΕΕ, συνήθως λειτουργεί παράλληλα με την ανθρωπιστική βοήθεια. Το επιχειρησιακό κέντρο του EUCPM είναι το Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ), το οποίο λειτουργεί 24 ώρες την ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα. Κάθε χώρα εντός ή εκτός της ΕΕ η οποία έχει πληγεί από καταστροφή συντριπτικού μεγέθους, μπορεί να απευθύνει έκκληση βοήθειας μέσω του ΚΣΑΕΑ.

Οι στατιστικές που δημοσιεύτηκαν από το Κέντρο Έρευνας της Επιδημιολογίας των Καταστροφών (CRED)⁶ και το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση των κινδύνων καταστροφών (UNISDR)⁷ δείχνουν ότι το 2013 ενέσκηψαν 356 φυσικές καταστροφές ποικίλων μεγεθών⁸. Οι καταστροφές αυτές προκάλεσαν τον θάνατο πάνω από 20 000 ατόμων και έπληξαν 99 εκατομμύρια ανθρώπους σε ολόκληρο τον κόσμο. Σε παγκόσμιο επίπεδο, **η Ασία ήταν και πάλι η ήπειρος που επλήγη περισσότερο από τις φυσικές καταστροφές**. Αυτό αντικατοπτρίστηκε τόσο στον αριθμό των καταστροφών (44% των παγκόσμιων καταστροφών) όσο και στον αριθμό των θυμάτων (80%). Οι επιπτώσεις των καταστροφών στις λιγότερο ανεπτυγμένες οικονομίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές: για παράδειγμα, η ζημιά που προκλήθηκε από τον τυφώνα Haiyan στις Φιλιππίνες, και από τις πλημμύρες στο Μπαγκλαντές και τη Μοζαμβίκη. Η Αφρική δέχτηκε ισχυρό πλήγμα τόσο από την ξηρασία όσο και από τις πλημμύρες. Οι συνέπειες από μείζονες καταστροφές είναι ολέθριες και ποικίλες: χάθηκαν ζωές και καταστράφηκαν σπίτια, καλλιέργειες και βιοτικοί πόροι.

Παραβιάσεις του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου

Οι εσωτερικές ένοπλες συγκρούσεις εξακολουθούν να αποτελούν την κυριότερη αιτία ανθρωπογενών ανθρωπιστικών καταστροφών, με πληθυσμούς αμάχων να εκτίθενται όλο και περισσότερο στη βία και την οδύνη. Οι συγκρούσεις αυτού του είδους χαρακτηρίζονται συχνά από την έλλειψη σεβασμού των δραστών στο διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο (ΔΑΔ) και τις αρχές του. Κατά τη διάρκεια του 2013, οι ανθρωπιστικές οργανώσεις αντιμετώπισαν όλο και μεγαλύτερα προβλήματα πρόσβασης σε πληθυσμούς που χρειάζονται βοήθεια. Οι κυβερνήσεις και οι παραστρατιωτικές ομάδες ή οι ένοπλες ομάδες συχνά «συρρικνώνουν τον ανθρωπιστικό χώρο» και ορισμένες φορές αγνοούν τη βασικότερη μορφή προστασίας που εγγυάται το ΔΑΔ.

Οι περιορισμοί πρόσβασης που αντιμετωπίζουν οι ανθρωπιστικές οργανώσεις ήταν μεγαλύτεροι στις περιοχές συγκρούσεων ή/και όπου σημειώθηκε σημαντική απουσία κράτους δικαίου λόγω πολιτικών εμποδίων. Το 2013, η γενική κατάσταση και το περιβάλλον εργασίας επιδεινώθηκαν, ιδίως στη Συρία, το Αφγανιστάν και την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία (ΚΑΔ). Σε άλλες χώρες, από το περασμένο έτος δεν έχει παρατηρηθεί καμία βελτίωση στον τομέα της ασφάλειας, ιδίως στη Σομαλία, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (ΛΔΚ) και την Υεμένη. Σε πολλές ζώνες σύγκρουσης (πχ. στη Σομαλία, Συρία και Κεντροαφρικανική Δημοκρατία) οι εργαζόμενοι στον ανθρωπιστικό τομέα έγιναν μάρτυρες ιδιαίτερα βίαιων πολεμικών μεθόδων, όπως η στοχοθέτηση αμάχων και η χρήση σεξουαλικής βίας ως όπλο πολέμου.

Οι επιθέσεις που υφίστανται οι εργαζόμενοι στον ανθρωπιστικό τομέα, περιλαμβανομένων των απαγωγών, απελάσεων και δολοφονιών, κυμάνθηκαν στα επίπεδα του 2012. Οι ανθρωπιστικές οργανώσεις καταβάλλουν συνεχείς προσπάθειες να μετριάσουν τους εν λόγω κινδύνους.

Καιροί οικονομικών προκλήσεων

Τα τελευταία χρόνια ο αντίκτυπος των παγκόσμιων καταστροφών έχει σε μεγάλο βαθμό περιορίσει την ικανότητα απόκρισης της διεθνούς ανθρωπιστικής κοινότητας. Το 2013, τα Ηνωμένα Έθνη απηύθυναν την υψηλότερη μέχρι σήμερα ενιαία έκκληση χρηματοδότησης για ποσό ύψους 13 δισ. δολαρίων ΗΠΑ για ανθρωπιστικές ανάγκες σε 24 χώρες. Παρατηρείται **όλο και μεγαλύτερη**

⁶ www.cred.be.

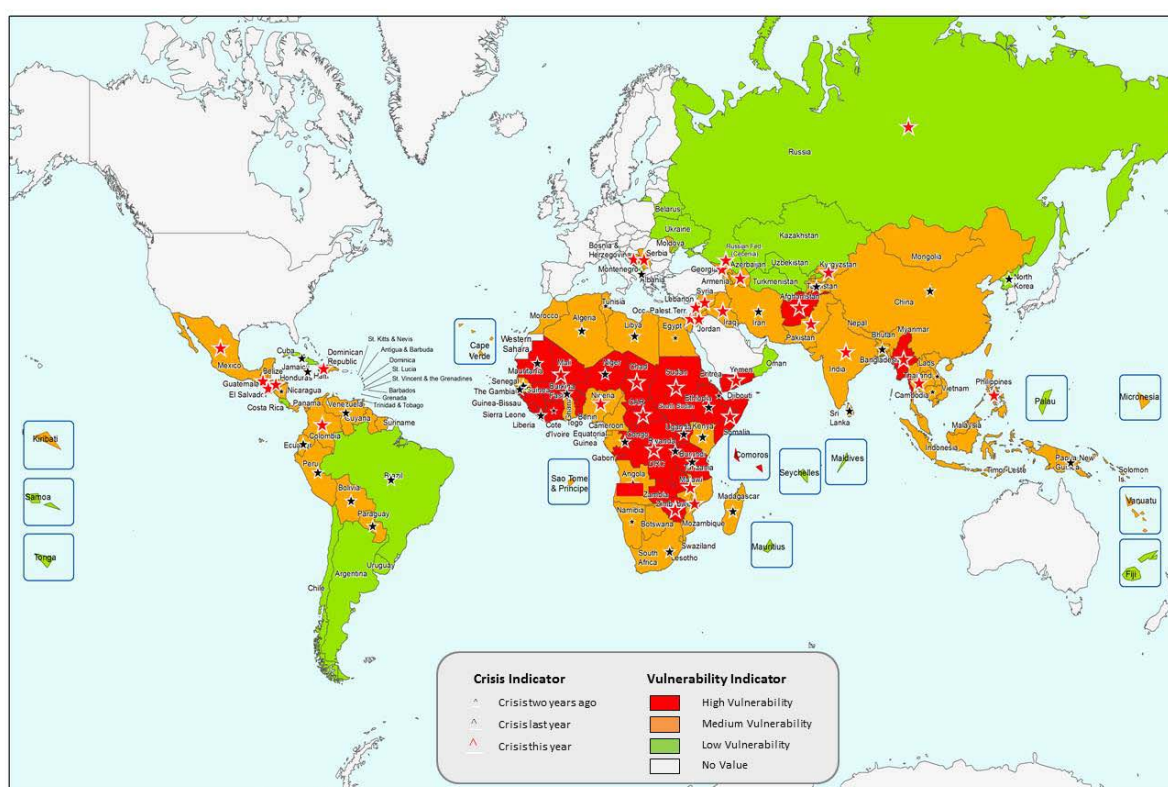
⁷ www.unisdr.org.

⁸ Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, το 2012 ενέσκηψαν 310 φυσικές καταστροφές διαφόρων μεγεθών.

αναντιστοιχία μεταξύ της αύξησης των παγκόσμιων ανθρωπιστικών αναγκών, αφενός, και της αυξανόμενης σπανιότητας διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών αυτών, αφετέρου. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα στο πλαίσιο της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης που πλήττει πολλές δυτικές χώρες-χορηγούς. Η χρόνια τρωτότητα που παρατηρείται σε πολλά μέρη του κόσμου επιδεινώθηκε από την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Αυτό σημαίνει ότι οι χορηγοί πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των καταστροφών με πιο αποτελεσματικό τρόπο, κάνοντας ακόμα καλύτερη χρήση των περιορισμένων πόρων τους. Για την Επιτροπή, αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δίνει έμφαση στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, όταν συνεργάζεται με τους εταίρους της.

ECHO Global Vulnerability and Crisis Assessment 2013

Version 1 - Production date: 19/07/2013B Joint Research Centre, European Commission, 2013. The boundaries and the names shown on this map do not imply official endorsement or acceptance by the European Union. Crisis this year/Crisis last year/Vulnerability Indicator/Crisis Indicator Version 1 - Production date: 19/07/2013

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Η εντολή της ΕΕ στο πλαίσιο του άρθρου 214 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), του **κανονισμού για την ανθρωπιστική βοήθεια**⁹, καθώς και της **Ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανθρωπιστική βοήθεια**¹⁰ είναι η διάσωση και η διαφύλαξη της ζωής. Οι επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύουν στην πρόληψη ή ανακούφιση της ανθρώπινης οδύνης και στη διασφάλιση της ακεραιότητας και της αξιοπρέπειας των ατόμων,

⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/96 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1996, σχετικά με την ανθρωπιστική βοήθεια.

¹⁰ Η «κοινή αντίληψη» αποτελεί μια συλλογική δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία ορίζει ένα κοινό όραμα για την ενίσχυση της συνεκτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της ανθρωπιστικής απόκρισης της ΕΕ.

παρέχοντας αρωγή και προστασία σε περιόδους ανθρωπιστικών κρίσεων. Η Επιτροπή διευκολύνει επίσης τον συντονισμό με τα κράτη μέλη καθώς και μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα της ανθρωπιστικής δράσης και πολιτικής, ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα και η συμπληρωματικότητα¹¹ της ανθρωπιστικής βοήθειας.

Η γενική προτεραιότητα είναι να διασφαλίζεται ότι η διαχείριση της ενίσχυσης γίνεται με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, εξασφαλίζοντας έτσι ότι η συνδρομή που παρέχει η ΕΕ στα άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης έχει τη μέγιστη δυνατή επίδραση και τηρεί τις αρχές του διεθνούς δικαίου. Η ΕΕ προασπίζει ανά πάσα στιγμή τις **ανθρωπιστικές αρχές** της αμεροληψίας, της ουδετερότητας, του ανθρωπισμού και της ανεξαρτησίας, και παρέχει βοήθεια χωρίς να λαμβάνει υπόψη οποιοδήποτε πολιτικό θεματολόγιο, και ανεξάρτητα από την εθνικότητα, τη θρησκεία, το φύλο, την εθνική καταγωγή ή την πολιτική τοποθέτηση των θυμάτων.

Το 2013, η ΕΕ χρηματοδότησε επιχειρήσεις σε μια σειρά καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που προέκυψαν από φυσικές καταστροφές, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονταν:

- Ο τροπικός κυκλώνας Haiyan έπληξε τις **Φιλιππίνες** τον Νοέμβριο του 2013, προκαλώντας πρωτοφανείς καταστροφές και απόγνωση. Ο τυφώνας, ένας από τους ισχυρότερους που έχουν καταγραφεί, προκάλεσε χιλιάδες θανάτους, εκτόπισε περίπου 4 εκατομμύρια ανθρώπους, και έπληξε 14-16 εκατομμύρια ανθρώπους. Ομάδες εμπειρογνομόνων της ανθρωπιστικής και πολιτικής προστασίας της ΕΕ μετέβησαν στις περιοχές που επλήγησαν περισσότερο εντός ωρών μετά την καταστροφή για να υποστηρίξουν τις προσπάθειες παροχής βοήθειας και να εκτιμήσουν τις πιο επείγουσες ανάγκες. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της προσέφεραν σημαντική ανθρωπιστική βοήθεια, καθώς και βοήθεια σε είδος, η οποία ξεπέρασε τα 180 εκατ. ευρώ. Κατόπιν αιτήματος της Κυβέρνησης των Φιλιππίνων, ενεργοποιήθηκε ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ, βελτιώνοντας τον συντονισμό των προσπαθειών παροχής βοήθειας και διευκολύνοντας τις εμπορευματικές μεταφορές, μεταξύ άλλων μέσω της συνεισφοράς της ΕΕ στα έξοδα μεταφοράς. Επιπλέον, η Επιτροπή δεσμεύτηκε για τη στήριξη των μεσοπρόθεσμων έργων αποκατάστασης, παρέχοντας βοήθεια στον πληθυσμό που αγωνίζεται να ξαναχτίσει τη ζωή του.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/philippines_haiyan_en.pdf
- Στο **Σαχέλ**, η συνεχιζόμενη επισιτιστική και διατροφική κρίση έθεσε σε κίνδυνο τις ζωές εκατομμυρίων: σχεδόν 16 εκατομμύρια άνθρωποι κινδύνεψαν λόγω έλλειψης τροφής, εκ των οποίων 8 εκατομμύρια είχαν άμεση ανάγκη επισιτιστικής βοήθειας. Μία από τις προτεραιότητες για το 2013 ήταν και η αύξηση της ανθεκτικότητας των πιο ευάλωτων κοινοτήτων ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν μελλοντικές κρίσεις. Τα ευάλωτα νοικοκυριά αγωνίζονταν να επανακάμψουν μετά τη σοβαρή επισιτιστική και διατροφική κρίση που έπληξε την περιοχή το 2012. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη θέσπιση της πρωτοβουλίας AGIR- Sahel¹², η οποία συντονίζει όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς για την επίτευξη του στόχου «μηδενικής πείνας» στο Σαχέλ για τα επόμενα 20 έτη. Η στήριξη για την ανάπτυξη ανθεκτικότητας αποτελεί βασική πολιτική προτεραιότητα τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το περιφερειακό χρονοδιάγραμμα των προτεραιοτήτων για την ανθεκτικότητα της AGIR, το οποίο ορίζει λεπτομερώς τις αρχές, τις δράσεις και τους δείκτες προτεραιότητας, εγκρίθηκε επισήμως στο Παρίσι τον Απρίλιο του 2013 από

¹¹ Άρθρο 214 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ

¹² AGIR - Παγκόσμια Συμμαχία για την Πρωτοβουλία της Ανθεκτικότητας

τις βασικές περιφερειακές οργανώσεις και τους χορηγούς που στηρίζουν το Σαχέλ. http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/sahel_en.pdf

- Τρία έτη μετά τον καταστροφικό σεισμό του 2010, οι ανθρωπιστικές ανάγκες στην **Αϊτή** παρέμειναν υψηλές, καθώς 130 000 χιλιάδες άνθρωποι, από 1,5 εκατομμύριο που ήταν αρχικά, παρέμεναν εκτοπισμένοι, η χώρα μαστιζόταν από τη μεγαλύτερη επιδημία χολέρας παγκοσμίως, ενώ αντιμετώπιζε και διαρθρωτική επισιτιστική ανασφάλεια. Η ΕΕ παρέμεινε απόλυτα δεσμευμένη για τη στήριξη των επιζησάντων στην Αϊτή. Το 2013, χορηγήθηκε ανθρωπιστική βοήθεια ύψους 30,5 εκατ. ευρώ για περαιτέρω παροχή βοήθειας σε αστέγους, θύματα χολέρας, καθώς και σε όσους επλήγησαν από τον τυφώνα Sandy και την τροπική καταιγίδα Isaac. Με τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ, οι ανθρωπιστικές οργανώσεις πραγματοποίησαν ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων έκτακτης ανάγκης. Παράδειγμα των απτών αποτελεσμάτων που επέφεραν οι προσπάθειες της ΕΕ για την αντιμετώπιση της επιδημίας χολέρας, αποτελεί το γεγονός ότι εντός του πρώτου έτους που ακολούθησε μετά το ξέσπασμα της επιδημίας, με χρηματοδότηση της ΕΕ χορηγήθηκε θεραπεία σε 158 814 ανθρώπους, ενισχύθηκαν 26 εγκαταστάσεις υγείας και 42 μονάδες θεραπείας, έγινε επανυδάτωση από το στόμα σε 122 500 ανθρώπους, εξασφαλίστηκε η πρόσβαση σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις αποχέτευσης για 894 511 ανθρώπους, και διανεμήθηκαν δέματα με είδη υγιεινής σε 1,3 εκατομμύρια ανθρώπους. Η απόκριση της ΕΕ συνέβαλε στη μείωση του αριθμού νέων περιστατικών και στη διάσωση ενός σημαντικού αριθμού ζωών, καθώς ο δείκτης θνησιμότητας μειώθηκε κατά το ήμισυ, πέφτοντας από 2,4% που κυμαινόταν τον Νοέμβριο του 2010 στο 1,2% τον Δεκέμβριο του 2013.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/haiti_en.pdf

Επιπροσθέτως, η ΕΕ παρέσχε ανθρωπιστική βοήθεια για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των ακόλουθων **φυσικών καταστροφών**:

- Ξηρασίες σε: Καμπότζη, Βιετνάμ, Λάος, Μεξικό, Τζιμπουτί και Αιθιοπία
- πλημμύρες σε: Μπαγκλαντές, Καμπότζη, Βιετνάμ, Λάος, Ινδία, Αιθιοπία, Κένυα, Μοζαμβίκη, Νιγηρία, Αγία Λουκία, Άγιο Βικέντιο και Γρεναδίνες
- κυκλώνες/τυφώνες/τροπικές καταιγίδες σε: Φιλιππίνες, Μπαγκλαντές, Καμπότζη, Βιετνάμ, Δομινικανή Δημοκρατία, Κούβα, Αϊτή, Ιαμαϊκή, Ειρηνικό
- σεισμούς σε: Φιλιππίνες, Ινδονησία
- επιδημίες: Αφγανιστάν, Μπουρκίνα Φάσο, Σομαλία, ΛΔΚ, Νιγηρία, Ζιμπάμπουε, Κένυα, Δομινικανή Δημοκρατία, Μεξικό, Λάος, Κιργιζία.

Για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, η Επιτροπή υιοθέτησε διττή στρατηγική:

- Ταχεία απόκριση, με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και με τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της βοήθειας πολιτικής προστασίας.
- Ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών, με τον εντοπισμό των πλέον ευάλωτων σε φυσικές καταστροφές γεωγραφικών περιοχών και πληθυσμών και την κατάρτιση προγραμμάτων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση των καταστροφών αυτών. Το 2013, η ΕΕ συνέχισε να παρέχει στήριξη στα προγράμματα DIPECHO¹³ στον Νότιο Καύκασο (Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν και Γεωργία), στην Καραϊβική, την Κεντρική Αμερική, τη Νότια Αμερική, τον Ειρηνικό, τη Νότια Αφρική και την Κεντρική Ασία.

¹³ Το DIPECHO (πρόληψη καταστροφών ECHO) είναι ένα ειδικό πρόγραμμα που προορίζεται για την ετοιμότητα στην αντιμετώπιση καταστροφών. Στοχεύει ιδιαίτερα ευάλωτες κοινότητες που ζουν σε ορισμένες από τις πλέον εκτεθειμένες σε κίνδυνο καταστροφών περιοχές του κόσμου.

Όσον αφορά τις **ανθρωπογενείς κρίσεις**, η ΕΕ στήριξε τις επιχειρήσεις αρωγής κατά τη διάρκεια διάφορων συγκρούσεων, ορισμένες εκ των οποίων θεωρούνται πλέον **παρατεταμένες και πολύπλοκες κρίσεις**:

- Οι μακροχρόνιες συγκρούσεις και ο εμφύλιος πόλεμος στη **Συρία**, με μαζική έξοδο Σύρων προσφύγων στις γειτονικές χώρες (συμπεριλαμβανομένων του Λιβάνου, της Τουρκίας, της Ιορδανίας και του Ιράκ) έχουν απαιτήσει, από τη στιγμή που ξέσπασαν, ανθρωπιστική απόκριση ευρείας κλίμακας από την ΕΕ. Έως το τέλος του 2013, περίπου 9,3 εκατομμύρια άνθρωποι, οι μισοί εκ των οποίων παιδιά, είχαν πληγεί από τη συνεχιζόμενη βία και έχρηζαν ανθρωπιστικής βοήθειας εντός της Συρίας. Περίπου 6,5 εκατομμύρια άνθρωποι εκτοπίστηκαν στο εσωτερικό της χώρας μέχρι το τέλος του 2013, ενώ ο αριθμός των προσφύγων σε γειτονικές χώρες, ο οποίος τον Δεκέμβριο ανερχόταν σε πάνω από 2,3 εκατομμύρια, υποδηλώνει την πολύπλοκη, περιφερειακή διάσταση της καταστροφής. Ευρωπαϊκή βοήθεια χορηγήθηκε τόσο σε πληθυσμούς που επηρεάστηκαν από την κρίση εντός της Συρίας όσο και σε πρόσφυγες και κοινότητες υποδοχής στην περιοχή, προσφέροντας άμεση ανακούφιση στους χρήζοντες αρωγής. Πέραν της χρηματοδότησης των περασμένων ετών, το 2013 η ΕΕ χορήγησε 350 εκατ. ευρώ σε ανθρωπιστική βοήθεια, με τη συνολική απόκριση της ΕΕ και των κρατών μελών της να ανέρχεται σε περισσότερα από 2 δισ. ευρώ από το τέλος του 2011. Επιπλέον, προσφέρθηκε υλική βοήθεια (όπως ασθενοφόρα, θερμαντήρες, κουβέρτες και δέματα με είδη υγιεινής) στις γειτονικές χώρες που φιλοξενούσαν τους Σύρους πρόσφυγες. Στήριξη προσφέρθηκε από τα κράτη μέλη και στη Βουλγαρία, η οποία αντιμετώπισε αυξημένη εισροή Σύρων προσφύγων καθόλη τη διάρκεια του έτους.

Ενώ οι ανθρωπιστικές επιχειρήσεις της Επιτροπής έδωσαν προτεραιότητα σε επιχειρήσεις διάσωσης στη Συρία και στις γειτονικές χώρες εστιάζοντας ιδιαίτερα στους πιο ευάλωτους πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων των εκτοπισθέντων στο εσωτερικό της χώρας (ΕΕΧ), των προσφύγων και των κοινοτήτων υποδοχής¹⁴, άλλοι μηχανισμοί της ΕΕ (ΕΝΠΙ, ΜΑΣ, ΜΣ, ΜΠΒ)¹⁵ επικεντρώθηκαν στη σταθεροποίηση και σε μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιχειρήσεις, κυρίως στη βελτίωση των ικανοτήτων των τοπικών αρχών και την αναβάθμιση των βασικών υπηρεσιών (εγκαταστάσεις υγιεινής, περίθαλψη, εκπαίδευση) στις κοινότητες υποδοχής, καθώς και στη βελτίωση των δυνατοτήτων διαβίωσης στις εν λόγω κοινότητες. Πραγματοποιήθηκαν πολλές συνεδριάσεις συντονισμού για την κρίση στη Συρία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) για να συζητηθούν στρατηγικές και προγράμματα που θα μεγιστοποιήσουν την απόκριση της ΕΕ και θα αποτρέψουν τυχόν κίνδυνο αλληλεπικάλυψης.

Η ΕΕ διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο καθώς απηύθυνε αίτημα για πρόσθετη χρηματοδότηση από άλλους χορηγούς, και επεδίωξε να εξασφαλίσει ότι η βοήθεια θα αντιμετωπίζει τις ανάγκες των εκτοπισθέντων πληθυσμών σε ολόκληρη τη Συρία και όχι μόνο στα «θερμά σημεία». Η ΕΕ προώθησε επίσης την πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των αρμόδιων οργανώσεων παροχής βοήθειας που δραστηριοποιούνται εντός της Συρίας για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων αναγκών. Ανάμεσα στις δράσεις προτεραιότητας ήταν η απρόσκοπτη πρόσβαση σε ζώνες

¹⁴ Η Επιτροπή παρείχε πολυτομεακή ανθρωπιστική βοήθεια σε πρόσφυγες και κοινότητες υποδοχής σε γειτονικές χώρες, καθώς και σε πληγέντες πληθυσμούς εντός της Συρίας, παρέχοντας κυρίως καταλύματα/μη εδωδιμα προϊόντα, τροφή, εγκαταστάσεις υγιεινής, υγειονομική περίθαλψη και προστασία.

¹⁵ ΕΝΠΙ - Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης, ΜΑΣ - Μηχανισμός Αναπτυξιακής Συνεργασίας, ΜΣ - Μηχανισμός Σταθερότητας, ΜΠΒ - Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας

συγκρούσεων σε ολόκληρη τη χώρα και η απαίτηση για επαρκή προστασία όλων των πολιτών (συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα και του ιατρικού προσωπικού) καθώς και των εγκαταστάσεων.

http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/syria_en.pdf

- Η ΕΕ παρείχε σημαντική ανθρωπιστική βοήθεια (77 εκατ. ευρώ) στον πληθυσμό του Βόρειου **Μάλι** που επλήγη από τη συνεχιζόμενη ένοπλη σύγκρουση. Χάρη στη στήριξη των εταίρων της ΕΕ, λειτούργησε σχεδόν το 70% των εγκαταστάσεων υγείας, ενώ περίπου 900 000 άνθρωποι επωφελήθηκαν από τη στοχευμένη επισιτιστική βοήθεια. Από το 2013, η Επιτροπή εξασφάλισε τη συντονισμένη χρήση της ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και των μηχανισμών αναπτυξιακής συνεργασίας κατά τη μεταβατική περίοδο. Επιπροσθέτως, χορηγήθηκαν 20 εκατ. ευρώ από τον μηχανισμό σταθερότητας¹⁶ για βραχυπρόθεσμες δράσεις σταθεροποίησης και ασφάλειας. Μέρος της ανθρωπιστικής βοήθειας στο Μάλι εγκρίθηκε με απόφαση ΕΤΑ/ΣΑΑΑ¹⁷ ύψους 23 εκατ. ευρώ. Σκοπός του εν λόγω κονδυλίου ήταν να στηρίξει την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες κατά την μεταβατική περίοδο, ενώ η Επιτροπή, μέσω της DEVCO, ανέλαβε με μια σύμβαση οικοδόμησης κράτους, υποχρεώσεις αρχικού ύψους 225 εκατ. ευρώ ώστε να βοηθήσει την κυβέρνηση του Μάλι στην αποκατάσταση της κρατικής εξουσίας, του νόμου, της τάξης και της δημοκρατίας, καθώς και στην παροχή των βασικών υπηρεσιών σε ολόκληρο το Μάλι. Η ΕΕ υποστήριξε ενεργά τους πρόσφυγες και στις δύο χώρες, με την αποκατάσταση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη, εστιάζοντας στην επισιτιστική βοήθεια και την παροχή προστασίας.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/mali_en.pdf
- Η **Κεντροαφρικανική Δημοκρατία** (ΚΑΔ) βρίσκεται αντιμέτωπη με μια καταστροφική ανθρωπιστική κατάσταση από τον Δεκέμβριο του 2012. Για εξαιρετικά μεγάλο χρονικό διάστημα, η κρίση δεν έλαβε τη δέουσα προσοχή από την ευρύτερη διεθνή κοινότητα. Η ευαισθητοποίηση για την κατάσταση στην ΚΑΔ αποτέλεσε βασική προτεραιότητα της Επιτροπής για το 2013, και η Επίτροπος Georgieva ανέλαβε την εκτέλεση δύο αποστολών στη χώρα, καθώς και τη συνδιοργάνωση μιας συνεδρίασης υψηλού επιπέδου σχετικά με την κρίση στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 2013, σε συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη και τη Γαλλία. Η ΕΕ χορήγησε 39 εκατ. ευρώ για ανθρωπιστική βοήθεια στην ΚΑΔ, γεγονός που την κατέστησε τον βασικό διεθνή χορηγό της χώρας. Από το προαναφερθέν ποσό, 18,5 εκατ. ευρώ χορηγήθηκαν έως τα μέσα Δεκεμβρίου του 2013, καθώς η διακοινοτική βία κλιμακώθηκε δραματικά μετά την 5η Δεκεμβρίου 2013, αναγκάζοντας εκατοντάδες χιλιάδες κατοίκους της πρωτεύουσας Μπανγκουί, αλλά και ολόκληρης της χώρας, να εγκαταλείψουν τις εστίες τους. Η πλειονότητα των δράσεων που χρηματοδοτήθηκαν επικεντρώθηκαν σε δραστηριότητες διάσωσης. Τα κονδύλια κατανεμήθηκαν κυρίως σε έργα στον τομέα της υγείας ώστε να επιτραπεί στους πιο ευάλωτους πληθυσμούς να επωφεληθούν της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, καθώς στο μεγαλύτερο τμήμα της χώρας ο τομέας της δημόσιας υγείας είναι σχεδόν ανύπαρκτος. Επιπλέον, η ΕΕ οργάνωσε επανειλημμένες αεροπορικές μεταφορές προς τη χώρα, για να στηρίξει τη μεταφορά της ανθρωπιστικής βοήθειας και του βοηθητικού προσωπικού στο εν λόγω εξαιρετικά επισφαλές περιβάλλον. Η ΕΕ οργάνωσε ειδική αεροπορική μεταφορά, μεταφέροντας 37 τόνους ιατρικών εφοδίων, καθώς και δύο πτήσεις από το Ναϊρόμπι με καταλύματα και αντικείμενα έκτακτης

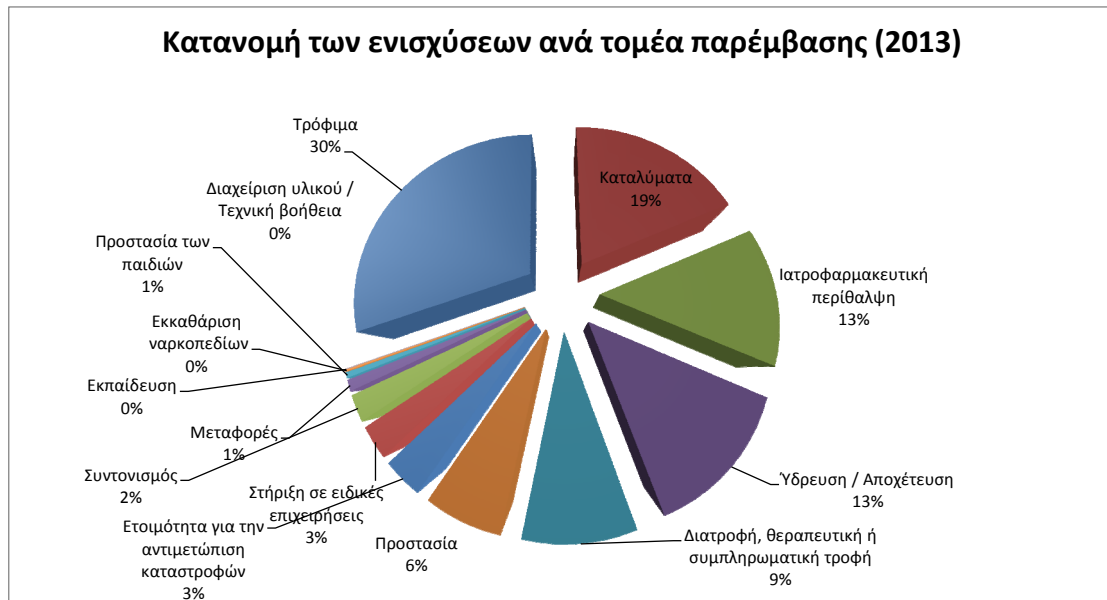
¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη

¹⁷ Σύμβαση αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης

ανάγκης για 100 000 εκτοπισθέντες (κουβέρτες και βασικά είδη οικιακής χρήσης, όπως σκεύη κουζίνας, σαπούνι, κουνουπιέρες). Σε μια προσπάθεια ταχείας παρέμβασης, η ΕΕ αγόρασε άμεσα και έστειλε 20 000 φύλλα πλαστικών υλικών για την οικοδόμηση καταλυμάτων για τους εκτοπισθέντες στο Μπανγκουί και την ύπαιθρο.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/car_en.pdf

Καθόλη τη διάρκεια του έτους, η ΕΕ εξακολούθησε να είναι ιδιαίτερα επικεντρωμένη στις «**ξεχασμένες κρίσεις**» ανά τον κόσμο, οι οποίες έχουν σε μεγάλο βαθμό διαφύγει της προσοχής της διεθνούς κοινότητας, χορηγώντας το 15% της συνολικής χρηματοδότησης για να βοηθήσει τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν παρατεταμένες ενίοτε καταστροφές.

Η απόκριση της ΕΕ στις κρίσεις παρέμεινε εστιασμένη στις ανάγκες και προσαρμόστηκε στις συγκεκριμένες συνθήκες της εκάστοτε κατάστασης. Χορηγήθηκε βοήθεια σε ένα ευρύ φάσμα μέσων και τομέων, όπως η υγεία (συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής υποστήριξης, της χρηματοδότησης κλινικών), η προστασία (συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων κατά της σεξουαλικής βίας), τα τρόφιμα και μη εδώδιμα είδη, η στέγαση, η ύδρευση/αποχέτευση, η ανασυγκρότηση και αποκατάσταση. Ο πίνακας δείχνει την κατανομή των ενισχύσεων ανά τομέα παρέμβασης για το έτος 2013¹⁸.

Ετοιμότητα και ανθεκτικότητα σε καταστροφές

Η σημασία της ανάπτυξης της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας των ευάλωτων κοινοτήτων αποδεικνύεται από τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στη ζωή και τους πόρους διαβίωσης μετά από μεγάλες κρίσεις, όπως ο σεισμός του 2010 στην Αϊτή και η επαναλαμβανόμενη ξηρασία στο Κέρας της Αφρικής και στο Σαχέλ. Οι καταστροφές αυτές αποδεικνύουν πόσο καθοριστική είναι η κατάλληλη αντιμετώπιση της μακροπρόθεσμης αποκατάστασης και των αναπτυξιακών

¹⁸ Η εν λόγω ανάλυση είναι απλουστευμένη, διότι συνδέει έργα με έναν μόνο τομέα. Στην πράξη, τα περισσότερα έργα συνδέονται με περισσότερους από έναν τομείς. Για παράδειγμα, το ποσοστό για την ετοιμότητα στην αντιμετώπιση καταστροφών (DP) (5,49%) αναφέρεται στα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ τα οποία κατά κύριο λόγο συνδέονται με την ετοιμότητα στην αντιμετώπιση καταστροφών. Ωστόσο, αν λάβουμε υπόψη όλες τις συμβάσεις που περιλαμβάνουν σημαντικές συνιστώσες DP, αλλά των οποίων ο κύριος τομέας παρέμβασης δεν είναι η DP, το ποσοστό ανέρχεται συνολικά σε 15%.

αναγκών από τα πρώτα στάδια της ανθρωπιστικής απόκρισης. Για να μειωθούν οι ολέθριες συνέπειες των επαναλαμβανόμενων καταστροφών και να βελτιωθούν σημαντικά οι προοπτικές για αειφόρο ανάπτυξη, είναι απαραίτητο οι ανθρωπιστικές οργανώσεις και οι αναπτυξιακοί φορείς να συνεργαστούν αρμονικά. Η Επιτροπή, μέσω της ECHO και της EurorAid, ενέτεινε τις προσπάθειές της για ανάπτυξη της ανθεκτικότητας σε χώρες ευάλωτες σε καταστροφές. Το σχέδιο δράσης και η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ανθεκτικότητα ορίζουν το πλαίσιο της πολιτικής, καθώς και το λειτουργικό πλαίσιο για την κλιμάκωση των προσπαθειών της ΕΕ για ανάπτυξη της ανθεκτικότητας σε διαφορετικά επίπεδα εντός ενός διευρυμένου γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής.

Το 2013, η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειές της για προώθηση των πρωτοβουλιών για την ανθεκτικότητα, όπως οι μείζονες πρωτοβουλίες AGIR και SHARE¹⁹, οι οποίες στοχεύουν στην αύξηση της ετοιμότητας των χωρών της Δυτικής και της Ανατολικής Αφρικής απέναντι σε επαναλαμβανόμενες φυσικές καταστροφές. <http://ec.europa.eu/echo/en/what/humanitarian-aid/resilience>

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή συνεργάστηκε με τα κράτη μέλη για την ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής θέσης που θα συμβάλει στη φιλόδοξη αναθεώρηση του **πλασίου δράσης του Hyogo**, η οποία θα πραγματοποιηθεί στα πλαίσια ενός διεθνούς συνεδρίου εντός του 2015, αξιοποιώντας την εμπειρία και τα επιτεύγματα της Ευρώπης, με σκοπό να αναπτυχθούν περαιτέρω οι συνέργειες μεταξύ της μείωσης του κινδύνου καταστροφών και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Επιπλέον, ως μέρος του παγκόσμιου ανθρωπιστικού συστήματος, η ΕΕ διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο παροτρύνοντας άλλες χώρες και περιοχές να αυξήσουν τη συμμετοχή τους στην ανθρωπιστική ετοιμότητα και απόκριση. Μεταξύ άλλων συνεργάστηκε με αναδυόμενες οικονομίες, για να επιτύχει αποτελεσματικότερη κινητοποίηση πόρων για την ανθρωπιστική δράση και την αντιμετώπιση καταστροφών.

Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία «Παιδιά της Ειρήνης»

Με την πρωτοβουλία της ΕΕ «Παιδιά της Ειρήνης», η ΕΕ τήρησε τη δέσμευσή της να βοηθήσει τα κορίτσια και τα αγόρια ανά τον κόσμο που δεν μεγαλώνουν σε καθεστώς ειρήνης. Η πρωτοβουλία, η οποία ξεκίνησε το 2012 μετά την απονομή του βραβείου Νόμπελ Ειρήνης στην ΕΕ, έχει χρηματοδοτήσει πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση περισσότερων από 28 000 παιδιών θυμάτων των συγκρούσεων στο Πακιστάν, την Αιθιοπία, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, την Κολομβία, καθώς και Σύρων προσφύγων στο Ιράκ. Τα έργα παρέχουν στα παιδιά πρόσβαση σε ένα ασφαλές εκπαιδευτικό περιβάλλον, καθώς και ψυχολογική στήριξη ώστε να ξεπεράσουν τις τραυματικές εμπειρίες του πολέμου. Τον Νοέμβριο του 2013, η ΕΕ επιβεβαίωσε την απόφασή της να συνεχίσει και να ενισχύσει την πρωτοβουλία, ανακοινώνοντας πρόσθετα κονδύλια για νέα έργα εντός του 2014 που φιλοδοξούν να βοηθήσουν 80 000 αγόρια και κορίτσια. <http://ec.europa.eu/echo/en/what/humanitarian-aid/children-of-peace>

Σύνδεση με άλλους μηχανισμούς της ΕΕ

Γίνεται προσπάθεια οι επιχειρήσεις της ECHO επιδιώκουν να αντικατοπτρίζουν τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα με δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από άλλους μηχανισμούς της ΕΕ. Βάσει των προηγούμενων δράσεων της DIPECHO, ο μηχανισμός σταθερότητας χρηματοδότησε 3 000 «ταξιαρχούς» στην Αιτή για να ενισχύσει τους μηχανισμούς απόκρισης των δημοσίων φορέων πολιτικής προστασίας. Ένα ακόμα παράδειγμα αποτελεί η συμβολή των δράσεων έκτακτης ανάγκης που χρηματοδότησε η ΕΕ στη μακροχρόνια ανάπτυξη: καταλύματα ανθεκτικά στους κυκλώνες με διάρκεια ζωής τουλάχιστον μίας δεκαετίας, που

¹⁹ SHARE - Ενίσχυση της ανθεκτικότητας στο Κέρας της Αφρικής

εξασφαλίζουν κατοικία στους επιζήσαντες και μετά το πέρας της αρχικής περιόδου έκτακτης ανάγκης, και προσοδοφόρες δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ σε συνδυασμό με επιδοτήσεις ενοικίου, οι οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις συμβάλλουν στην αποκατάσταση των μηχανισμών αντιμετώπισης, καθώς και σε βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες μικρής κλίμακας. Το ΚΣΑΕΑ παρείχε στήριξη στα κράτη μέλη της ΕΕ και τους συνδεδεμένους εταίρους της κατά τη διάρκεια καταστροφών και κρίσεων εντός και εκτός της επικράτειας της Ένωσης, μέσω του προγράμματος διαχείρισης έκτακτων αναγκών Copernicus, το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ΚΣΑΕΑ επωφελήθηκε επίσης από την αναλυτική και τεχνική στήριξη της εσωτερικής επιστημονικής υπηρεσίας της Επιτροπής, το Κοινό Κέντρο Ερευνών. Τέλος, η άμεση ανθρωπιστική απόκριση της ΕΕ και τα μέτρα ελέγχου σχετικά με τις επιδημίες χολέρας εφαρμόστηκαν σε συνδυασμό με τα μεγάλα έργα υποδομής και θεσμικής ανάπτυξης που χρηματοδοτήθηκαν μέσω των αναπτυξιακών μηχανισμών της ΕΕ.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

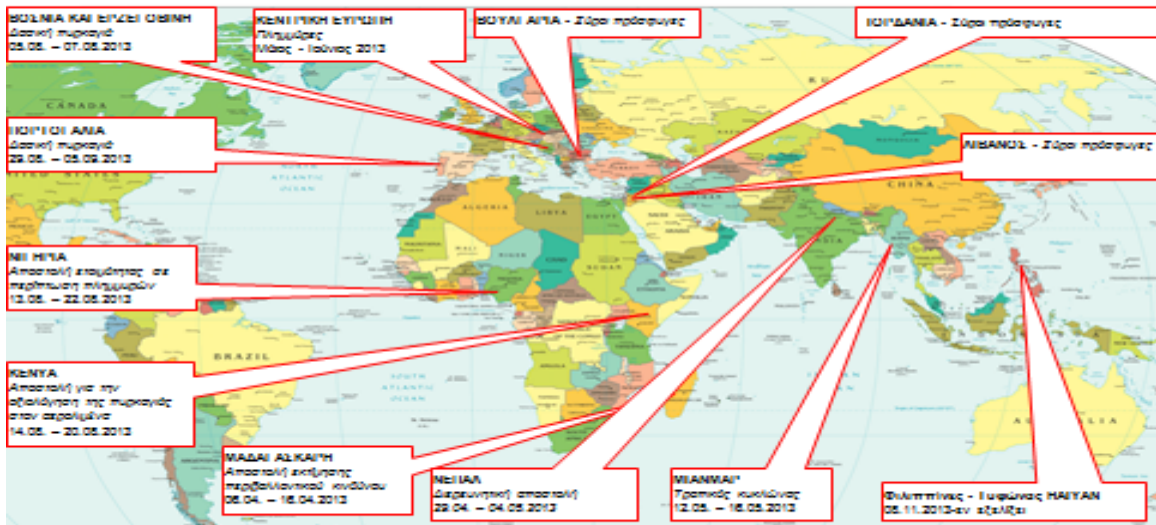
Η Επιτροπή προσπαθεί να ενθαρρύνει και να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των 32 κρατών που συμμετέχουν στον **μηχανισμό πολιτικής προστασίας της ΕΕ** με σκοπό τη βελτίωση της πρόληψης, της ετοιμότητας και της προστασίας από φυσικές, τεχνολογικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές, τόσο εντός όσο και εκτός Ευρώπης.

Ο **μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ (EUCPM)** ενεργοποιήθηκε **36 φορές** κατά τη διάρκεια του 2013, κατόπιν αιτημάτων για αρωγή, προειδοποιήσεις και δράσεις παρακολούθησης. Η πλειοψηφία των ενεργοποιήσεων συνδέονταν με φυσικές καταστροφές (δυσμενείς καιρικές συνθήκες, καταιγίδες, δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες, τροπικοί κυκλώνες, σεισμοί, παλιρροϊκά κύματα), ενώ 10 συνδέονταν με ανθρωπογενείς καταστροφές (εγκατάσταση καταυλισμών προσφύγων λόγω εμφύλιων διαμαχών, χημικά και μεταφορικά ατυχήματα). Υπήρξαν τέσσερα αιτήματα για βοήθεια από συμμετέχοντα κράτη, και 12 αιτήματα από χώρες εκτός EUCPM.

Το νέο **Κέντρο Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ)**, το οποίο θεσπίστηκε εντός της ECHO τον Μάιο του 2013 ως διάδοχος του Κέντρου Παρακολούθησης και Πληροφοριών (ΚΠΠ), αποτελεί το επιχειρησιακό κέντρο του EUCPM. Τα κύρια πλεονεκτήματά του είναι: ικανότητα να αντιμετωπίζει ταυτόχρονα πολλές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης σε διαφορετικές χρονικές ζώνες· παρακολούθηση των κινδύνων σε 24ωρη βάση και όλες τις ημέρες της εβδομάδας· συλλογή και ανάλυση πληροφοριών για τις καταστροφές σε πραγματικό χρόνο· προετοιμασία των σχεδίων για την αποστολή εμπειρογνομόνων, ομάδων και εξοπλισμού· και συνεργασία με τα κράτη μέλη για να προσδιοριστούν οι διαθέσιμοι πόροι και να συντονιστούν οι προσπάθειες της ΕΕ στην αντιμετώπιση καταστροφών, αντιστοιχίζοντας τις προσφορές βοήθειας στις ανάγκες της πληγείσας χώρας. Το ΚΣΑΕΑ αποτελεί κέντρο συγκέντρωσης πληροφοριών και σημείο εισόδου των αιτημάτων για βοήθεια από τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Το ΚΣΑΕΑ διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ευαισθητοποίησης για τις καταστάσεις που απαιτούν αντιμετώπιση καταστροφών, στην Επιτροπή, άλλα θεσμικά όργανα και κράτη μέλη.

Δράσεις του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ (EUCPM) 2013

Κατάσταση της δράσης παρακολούθησης: Λίβια - Σουδάν-Βουλγαρική σύγκρουση (25.12.2012-εν ετοιμότητα), Βουλγαρία - Δυσαμνός κερκεράς συνθήκες B Βουλγαρία (05.12.2012-εν ετοιμότητα), Πολιτοφυγιάς Σαυδία (19-27.11.2012), Βουλγαρία - Καναδά 9η Αυγούστου (04-10-06.11.2012), Νότιο Τυβέτ (12-22-10.2012), Νότιο Τυβέτ (12-22-10.2012), Νότιο Τυβέτ (12-22-10.2012), Νότιο Τυβέτ (12-22-10.2012), Ρωσική Ομοσπονδία - Μόσχα/Πόλη (12.02.2012), Γαλλία - Ισχυρή γονιότητα (11.02.2012), Ισπανία - Μικροσεισική δραστηριότητα (29.02.2012), Ισραήλ - Σαυδία (09.04 και 16.04.2012), Νότιο - Σαυδία (20.04.2012), Ιαπωνία - Σαυδία (21.04.2012), Γαλλία - Σεισμοδραμική σύγκρουση (12.07.2012), Συρία - Βόρεια Συρία (εν ετοιμότητα), Τουρκία - Σύρα πρόσφυγες
 Κατάσταση προ-αναγάρων (προετοιμασμένα μέτρα): Κέντροεθνική άμυνα/αεροπορία - Κρήτη (12.12.2012 - εν ετοιμότητα), Γαλλία - Χημικό σύγκρουση (20.01.2012), Ιαπωνία - Σαυδία (21.04-06.07.2012), Γαλλία - Σεισμοδραμική σύγκρουση/αεροπορική σύγκρουση (12.07.2012)

Όσον αφορά τις **φυσικές καταστροφές**, το 2013 ο μηχανισμός ενεργοποιήθηκε για την αντιμετώπιση τροπικών κυκλώνων στις Φιλιππίνες, τη Μιανμάρ και τη Μαδαγασκάρη· πλημμυρών στην Κεντρική Ευρώπη και τη Νιγηρία· δασικών πυρκαγιών στην Πορτογαλία και τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη· και δυσμενών καιρικών συνθηκών στη Βόρεια Ευρώπη.

Οι συμμετέχουσες στον EUCPM χώρες προσέφεραν αρωγή στην Ιορδανία, τον Λίβανο και τη Βουλγαρία για να στηρίξουν τις προσπάθειες των εθνικών κυβερνήσεων κατά την αντιμετώπιση της εισροής προσφύγων στην επικράτεια τους λόγω της κρίσης στη Συρία. Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις διασφαλίστηκε η **συμπληρωματικότητα ανάμεσα στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και την παροχή πολιτικής προστασίας**.

Στο πλαίσιο της πολιτικής για την πολιτική προστασία και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή στήριξε επίσης την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών και τις δραστηριότητες πρόληψης εντός ΕΕ. Αυτό κάλυψε, μεταξύ άλλων, την εκπαίδευση του προσωπικού πολιτικής προστασίας και τις μεγάλης κλίμακας ασκήσεις, ανταλλαγές εμπειρογνομώνων και σχέδια συνεργασίας όσον αφορά την πρόληψη και την ετοιμότητα.

Το 2013, προς υποστήριξη των επιτόπιων επιχειρήσεων, η Επιτροπή παρείχε στα κράτη μέλη της ΕΕ και τους συνδεδεμένους χρήστες αναφορές και χάρτες με την έκταση και την ένταση της ζημιάς, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα Copernicus (αρχικές επιχειρήσεις GMES-υπηρεσία διαχείρισης έκτακτων αναγκών), για το οποίο το ΚΣΑΕΑ αποτελεί το μοναδικό σημείο εισόδου για ενεργοποίηση. Το 2013, η υπηρεσία ενεργοποιήθηκε 42 φορές (εκ των οποίων 18 ενεργοποιήσεις συνδέονταν με πλημμύρες, και 11 με πρόσφυγες και εκτοπισθέντες στο εσωτερικό της χώρας), και δημιούργησε δορυφορικούς χάρτες για διαφορετικούς τύπους καταστροφών ή κρίσεων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Για δεύτερη συνεχή χρονιά, η ανθρωπιστική βοήθεια της ΕΕ **ξεπέρασε τα 1,3 δισ. ευρώ σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ**. Αυτό επετεύχθη μέσω σημαντικών αυξήσεων του αρχικού ποσού των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και μιας αντίστοιχης αύξησης του αριθμού των παρεμβάσεων και των θυμάτων που δέχτηκαν αρωγή. Εντούτοις, οι αυξήσεις στις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων, παρότι ήταν σημαντικές, δεν κάλυψαν πλήρως τις εντοπισθείσες ανάγκες που προέκυψαν από προηγούμενες και νέες νομικές δεσμεύσεις (συμβάσεις).

Συνεπώς, κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή θέσπισε μια σειρά ειδικών μέτρων, κυρίως αναπροσαρμόζοντας τα προγράμματα πληρωμών, ώστε να αντιμετωπίσει τους οικονομικούς περιορισμούς. Ο Γενικός Διευθυντής της ECHO (ως κύριος διατάκτης), τηρώντας πλήρως την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, απηύθυνε αιτήματα για ενίσχυση του προϋπολογισμού και έλαβε ειδικά μέτρα άμβλυνσης προκειμένου να αντιμετωπίσει το ανεπαρκές επίπεδο των πιστώσεων πληρωμών, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των προκαταβολικών ενισχύσεων (προχρηματοδοτήσεις) και της αναβολής των τελικών ενισχύσεων. Αυτό εξασφάλισε τη συνέχεια των επιχειρήσεων και επέτρεψε στην Επιτροπή να επιτύχει τους επιχειρησιακούς της στόχους, παρότι ο δημοσιονομικός αντίκτυπος των εν λόγω μέτρων δημιούργησε προβλήματα ταμειακής ροής σε ορισμένους μικρότερους εταίρους ΜΚΟ.

Περίπου το 98% του προϋπολογισμού για το 2013 της ΕΕ για ανθρωπιστική και πολιτική προστασία χορηγήθηκε σε επιχειρησιακές δραστηριότητες, ενώ το 2% κάλυψε πτυχές της διοίκησης και της πολιτικής. Όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους, το 53% αντιστοιχεί στο επιχειρησιακό προσωπικό, ενώ το υπόλοιπο επιμερίζεται μεταξύ διοικητικής στήριξης και στήριξης της πολιτικής.

Επιτεύχθηκαν πρωτοφανή επίπεδα αρωγής, χάρη στην αυξημένη συνολική παραγωγικότητα που προέκυψε μετά τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, την απλούστευση και τον ορθολογισμό των διεργασιών. Η βελτιστοποίηση αυτή ήταν αποτέλεσμα της εσωτερικής «επανεξέτασης της επιχειρηματικής διαδικασίας» που ξεκίνησε το 2011. Η εν λόγω επανεξέταση αποτέλεσε βασική διαχειριστική προτεραιότητα των τελευταίων ετών, επιδιώκοντας τη βελτιστοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών και των συστημάτων υποστήριξης, για την επίτευξη τόσο της βελτίωσης της αποδοτικότητας όσο και της υψηλότερης ποιότητας/αποτελεσματικότητας στο πλαίσιο της ECHO. Ο απώτερος στόχος είναι να βελτιωθεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι καταστροφές, μειώνοντας

με αυτόν τον τρόπο τις καταστροφικές συνέπειες στους θιγόμενους πληθυσμούς και τους βιοτικούς πόρους τους.

Η χρηματοδότηση της ΕΕ χορηγήθηκε στις ακόλουθες περιοχές (στρογγυλοποιημένες τιμές, σε εκατ. ευρώ των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων):²⁰

---

²⁰ Στον τομέα της πολιτικής προστασίας, τα στοιχεία του πίνακα δεν κατανέμονται ανά χώρα/περιοχή.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού της ECHO για το 2013

Περιοχή/χώρα	Ποσό	%
Αφρική	544	40%
Σουδάν & Νότιο Σουδάν	97	
Κεντρική Αφρική	151	
Κέρασ της Αφρικής	108	
Μεσημβρινή Αφρική, Ινδικός Ωκεανός	6	
Δυτική Αφρική	182	
Μέση Ανατολή, Λεκάνη της Μεσογείου	435	32%
Μέση Ανατολή	425	
Μεσογειακή	10	
Ασία, Ειρηνικός	186	14%
Κεντρική και Νοτιοδυτική Ασία	82	
Κεντρική Νότια Ασία	34	
Νοτιοανατολική Ασία και Ειρηνικός	70	
Κεντρική & Λατινική Αμερική, Καραϊβική	56	4%
Κεντρική & Λατινική Αμερική	31	
Καραϊβική	25	
Παγκόσμιες καταστροφές	20	1%
Πολιτική προστασία	27	2%
Εντός ΕΕ	20	
Εκτός ΕΕ	7	
Συμπληρωματικές δράσεις	85	6%
ΣΥΝΟΛΟ	1,353	100%

Το 2013, το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης της ΕΕ χορηγήθηκε, όπως και τα προηγούμενα έτη, στην Αφρική (40%). Σημαντική επίσης βοήθεια χορηγήθηκε στη Μέση Ανατολή (Συρία και γειτονικές χώρες), και στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ασία για φυσικές καταστροφές.

Η ΕΕ δεν εφαρμόζει η ίδια προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας²¹. Ως χορηγός ανθρωπιστικής βοήθειας, η ΕΕ εκπληρώνει την αποστολή της χρηματοδοτώντας δράσεις που υλοποιούνται μέσω οργανώσεων εταίρων που έχουν υπογράψει τη σύμβαση-πλαίσιο εταιρικής σχέσης (ΣΠΕΣ) με την ΕΕ. Στους εταίρους της ΕΕ περιλαμβάνεται ευρύ φάσμα επαγγελματικών κλάδων — ευρωπαϊκές ΜΚΟ και

²¹ Η μόνη άμεση παρέμβαση είναι το πρόγραμμα ECHO Flight στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και την Κένυα για την παροχή υλικοτεχνικής υποστήριξης σε περιοχή που αντιμετωπίζει προβλήματα πρόσβασης.

διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Ερυθρός Σταυρός και οι διάφορες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών, με τις οποίες η Επιτροπή έχει υπογράψει τη χρηματοδοτική και διοικητική συμφωνία-πλαίσιο (FAFA). Οι ειδικευμένοι οργανισμοί των κρατών μελών θεωρούνται επίσης ανθρωπιστικοί εταίροι της ΕΕ.

Αυτό το ευρύ φάσμα εταίρων υλοποίησης επιτρέπει στην ΕΕ να καλύπτει όλο και περισσότερες ανάγκες σε διάφορα μέρη του κόσμου, συχνά σε όλο και πιο πολύπλοκες καταστάσεις. Η Επιτροπή χορηγεί τις επιδοτήσεις και συνεισφορές που διαχειρίζεται η Επιτροπή εξασφαλίζονται επιλέγοντας μεταξύ των καλύτερων προτάσεων που λαμβάνει. Η κατανομή του 2013 για τις ανθρωπιστικές συμβάσεις που έχουν υπογραφεί έχει ως εξής:

- 48% των δράσεων υλοποιήθηκαν από ΜΚΟ (115 εταίροι)
- 42% από οργανισμούς των ΗΕ (16 εταίροι)
- 9% από διεθνείς οργανισμούς (3 εταίροι)
- 1% ως άμεση σύμβαση του ECHO flight (2 εταίροι)

Το 2013, 321 μέλη του προσωπικού της Επιτροπής εργάστηκαν στην έδρα της ECHO, στις Βρυξέλλες. Για να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει καταστροφές που ενσκήπτουν σε χώρες μη μέλη της ΕΕ, η Επιτροπή διατήρησε το μοναδικό δίκτυο τοπικών εμπειρογνομόνων της ECHO σε ολόκληρο τον κόσμο. 149 τοπικοί εμπειρογνώμονες και 315 τοπικοί υπάλληλοι διαμόρφωσαν ένα σύνολο 464 ατόμων που εργάστηκαν στα 39 τοπικά γραφεία της ECHO από τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Βασική τους αρμοδιότητα ήταν η διεξαγωγή εκτιμήσεων των αναγκών αμέσως μετά την εκδήλωση μιας καταστροφής, καθώς και η παρακολούθηση της εφαρμογής των ανθρωπιστικών έργων που χρηματοδοτεί η ΕΕ.

Από την άποψη της ασφάλειας, η Επιτροπή έλαβε περαιτέρω μέτρα για την ενίσχυση του δικού της συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας και δημοσιονομικής διαχείρισης. Αυτό επιτεύχθηκε τόσο στα κεντρικά γραφεία όσο και επί τόπου μέσω βελτιωμένου συντονισμού και συνεργασίας με τους εταίρους στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας, μέσω παρακολούθησης και επίσκεψης των έργων, και μέσω της πραγματοποίησης εκ των προτέρων ελέγχων, λογιστικών ελέγχων και αξιολογήσεων.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Σε επίπεδο πολιτικής, το 2013 αναπτύχθηκαν αρκετές **πρωτοβουλίες στρατηγικής σημασίας**. Οι προτεραιότητες της πολιτικής στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας ήταν η αποτελεσματικότητα της βοήθειας και ο προσανατολισμός στο αποτέλεσμα και στον αντίκτυπό του. Αυτές ήταν οι καθορισμένες διαχειριστικές προτεραιότητες τόσο για την αναθεώρηση των συμφωνιών-πλαίσιο εταιρικής σχέσης της ECHO, όσο και για τη σύναψη των νέων συμβάσεων ανάθεσης για έμμεση διαχείριση.

Ανάμεσα στις βασικές δραστηριότητες ήταν η χάραξη σαφών κατευθύνσεων **για θεματικά και οριζόντια ζητήματα** όπως η ανθεκτικότητα, η μείωση του κινδύνου καταστροφών, οι εγκαταστάσεις υγιεινής (ύδρευση, εγκαταστάσεις υγιεινής και αποχέτευσης), το φύλο, η διατροφή και άλλα, καθώς και η στοχευμένη διάδοση, στρατηγικές κατάρτισης και παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων. Οι εν λόγω δραστηριότητες διασφαλίζουν ότι οι ανάγκες των πιο ευάλωτων θιγόμενων από την κρίση πληθυσμών αντιμετωπίζονται με ουσιαστικό και αποτελεσματικό τρόπο. Επιπροσθέτως, κατεβλήθησαν έντονες προσπάθειες καθοδήγησης και προώθησης της εφαρμογής της ανακοίνωσης που εξέδωσε η Επιτροπή για την ανθεκτικότητα, καθώς και του δεσμού μεταξύ ανθρωπιστικών και αναπτυξιακών δράσεων.

Το 2013 θεσπίστηκε **αναθεωρημένη νομοθεσία για την πολιτική προστασία**, η οποία θα βελτιώσει περαιτέρω τον σχεδιασμό των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων αντιμετώπισης καταστροφών και θα εξασφαλίσει πιο αποδοτική, αποτελεσματική και συνεκτική διαχείριση των καταστροφών τα προσεχή έτη. Μεταξύ άλλων, η νέα νομοθεσία επιτρέπει την υλοποίηση μιας εθελοντικής συγκέντρωσης πόρων των κρατών μελών (ομάδες, εξοπλισμός), οι οποίοι θα είναι διαθέσιμοι για άμεση αποστολή ως μέρος μιας κοινής ευρωπαϊκής παρέμβασης. Η αποτροπή και η ετοιμότητα καλύπτονται επίσης από την αναθεωρημένη νομοθεσία.

Το τέλος του 2013 επετεύχθη πολιτική συμφωνία για τη θέσπιση του κανονισμού σχετικά με το **Ευρωπαϊκό Σώμα Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας**. Στόχος της πρωτοβουλίας εθελοντών ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ είναι να συμβάλει στην ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ να παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια βασιζόμενη στις πραγματικές ανάγκες με σκοπό τη διαφύλαξη της ζωής, την αποτροπή της ανθρώπινης οδύνης, και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των ευάλωτων ή πληγεισών κοινοτήτων, ιδιαίτερα μέσω της ετοιμότητας έναντι καταστροφών, της μείωσης του κινδύνου καταστροφής, και της ενίσχυσης του δεσμού μεταξύ ανακούφισης, αποκατάστασης και ανάπτυξης.

Τον Δεκέμβριο του 2013, ο Ύπατος Εκπρόσωπος και η Επιτροπή εξέδωσαν την κοινή ανακοίνωση για τη «σφαιρική προσέγγιση της ΕΕ για τη διαχείριση εξωτερικών συγκρούσεων και κρίσεων», ορίζοντας μια σειρά συγκεκριμένων μέτρων που πρέπει να ληφθούν συλλογικά από την ΕΕ, στους τομείς της έγκαιρης προειδοποίησης και ετοιμότητας, αποτροπής συγκρούσεων, αντιμετώπισης και διαχείρισης κρίσεων μέχρι το στάδιο της πρώιμης ανάκαμψης, σταθεροποίησης και ειρήνευσης. Ενώ στο πλαίσιο αυτό οι υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της ECHO, συνεργάζονται στενά με την EYED, η ιδιαιτερότητα της ανθρωπιστικής βοήθειας (που βασίζεται στις ανθρωπιστικές αρχές και στις ανάγκες του θιγέντος πληθυσμού) αναγνωρίζεται πλήρως.

Η ενίσχυση της συνοχής και του συντονισμού μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της για την αντιμετώπιση καταστροφών ή παρατεταμένων κρίσεων αποτελεί βασικό ζήτημα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της συνολικής συνεισφοράς βοήθειας της ΕΕ. Από το 2009, ο συντονισμός με τα κράτη μέλη γίνεται κυρίως από την **ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την ανθρωπιστική και επισιτιστική βοήθεια (COHAF)**, στην οποία λαμβάνει μέρος η Επιτροπή. Σε στρατηγικό επίπεδο, η COHAF συμβάλλει σημαντικά στη συνεκτικότητα και τη συμπληρωματικότητα των δραστηριοτήτων ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ και των κρατών μελών της. Όπως και τα προηγούμενα έτη, το 2013 πραγματοποιήθηκε η ετήσια ανταλλαγή πολιτικών/στρατηγικών, πληροφοριών και αναλύσεων που εκπονήθηκαν από την Επιτροπή. Το 2013 η Επιτροπή ενέτεινε επίσης τις προσπάθειές της να παρακολουθεί και να συμβάλλει στις εργασίες των επιτροπών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώθηκε για τις πρωτοβουλίες και τις προτεραιότητες της πολιτικής, καθώς και για την απόκριση της Επιτροπής σε συγκεκριμένες κρίσεις.

Τον Δεκέμβριο του 2012, Επιτροπή είχε δρομολογήσει δημόσια διαβούλευση για να συγκεντρώσει τις απόψεις ενδιαφερόμενων φορέων σχετικά με τις προκλήσεις, τους στόχους και τις εναλλακτικές επιλογές για την περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπου της ανθρωπιστικής βοήθειας της ΕΕ. Έλαβε υπόψη της το μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον από την αρχή του 21ου αιώνα. Η **διαβούλευση των ενδιαφερομένων φορέων «ένα κατάλληλο μέσο για τον επιδιωκόμενο σκοπό»** ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2013 με 55 απαντήσεις και αντιπροσώπευε περισσότερους από εκατό ενδιαφερόμενους φορείς. Εν συνεχεία, οργανώθηκε διάσκεψη των ενδιαφερομένων φορέων τον Ιούνιο του 2013, στην οποία συμμετείχαν σχεδόν εκατό φορείς. Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης θα τροφοδοτήσουν τους αντίστοιχους τομείς της πολιτικής, όπως ανθεκτικότητα, καινοτομία και πολιτική προστασία.

Η διεθνής συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας στο αυξανόμενο επισφαλές ανθρωπιστικό τοπίο. Καθόλη τη διάρκεια του 2013, η ΕΕ εξακολούθησε να μιλάει σε πολυμερή φόρα. Αναλαμβάνοντας ηγετικό ρόλο στο μεταρρυθμιστικό θεματολόγιο, η ΕΕ έθεσε ως στόχο τη βελτίωση της συλλογικής ανθρωπιστικής απόκρισης μέσω ενισχυμένου παγκόσμιου συντονισμού, ηγεσίας και λογοδοσίας. Με το σύνθημα «Δρούμε όλοι μαζί για εκείνους που μας χρειάζονται», η ΕΕ μέσω της Επιτροπής εξασφάλισε την προεδρία της ομάδας υποστήριξης χορηγών του ΟCHA (Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων), η οποία ανέλαβε καθήκοντα τον Ιούλιο του 2013 (η εντολή ισχύει ως τον Ιούλιο του 2014). Η ομάδα υποστήριξης χορηγών του ΟCHA αποτελεί έναν σημαντικό μηχανισμό για τη διαβούλευση των ανθρωπιστικών χορηγών σχετικά με τις δραστηριότητες του Γραφείου

Κατά τη διάρκεια και αυτού του έτους, εξακολούθησε επίσης να αναπτύσσεται η **πολιτική ανθρωπιστικής επισιτιστικής βοήθειας**. Η δέσμευση της ΕΕ για αποτελεσματική ανθρωπιστική επισιτιστική βοήθεια αποδεικνύεται μέσω των εργασιών της για τη Σύμβαση για την Επισιτιστική Βοήθεια (ΣΕΒ). Εδραιώνοντας τον ζωτικό ρόλο που διαδραμάτισε κατά τις διαπραγματεύσεις για τη ΣΕΒ, η ΕΕ σκοπεύει να αναλάβει ηγετικό ρόλο κατά την εφαρμογή της τελευταίας. Η κατεύθυνση της πολιτικής της ΣΕΒ έχει μετατοπιστεί από την επισιτιστική βοήθεια σε είδος στην επισιτιστική αρωγή μέσω καταβολών χρηματικών ποσών, όπου ενδείκνυται, και αξιοποιεί τη Σύμβαση ως μέσο προώθησης του θεματολογίου πολιτικής, καινοτόμων ιδεών και προσεγγίσεων σε διεθνή φόρα.

Η Επιτροπή παρέμεινε επίσης δεσμευμένη για τη στήριξη της ανάπτυξης και της ενίσχυσης της **συλλογικής και ανθρωπιστικής ικανότητας ετοιμότητας και αντίδρασης σε παγκόσμιο επίπεδο**. Το 2013 διατέθηκαν 21 εκατ. ευρώ σε προγράμματα ενίσχυσης της ικανότητας ανθρωπιστικής απόκρισης, για τη στήριξη 18 νέων έργων ανάπτυξης ικανοτήτων για τα επόμενα δύο έτη. Αυτό έγινε στο πλαίσιο οργανισμών των Ηνωμένων Εθνών, ΜΚΟ, καθώς και της Διεθνούς Ομοσπονδίας του Ερυθρού Σταυρού και της Ερυθράς Ημισελήνου. Τα προγράμματα επικεντρώθηκαν στα εξής:

- *Ενισχυμένη παγκόσμια ανθρωπιστική αρχιτεκτονική:* δόθηκε έμφαση στην ενίσχυση του συστήματος ανθρωπιστικής απόκρισης, για παράδειγμα μέσω της ενθάρρυνσης των συνεργειών μεταξύ εταιρών αφενός, και της συγκέντρωσης πόρων και μέσων αφετέρου (όπως ομάδες ταχείας απόκρισης) για την υποστήριξη των ολοκληρωμένων λειτουργιών των ηγετικών υπηρεσιών.
- *Επισιτιστική αρωγή και διατροφή:* για τη στήριξη των πρωτοβουλιών που επεκτείνουν την εφαρμογή και τον συντονισμό της Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την Ανθρωπιστική Επισιτιστική Βοήθεια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Καθόλη τη διάρκεια του 2013, η ΕΕ αντέδρασε αποτελεσματικά στην ολοένα αυξανόμενη ανάγκη για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και την παροχή βοήθειας παγκοσμίως, συνδράμοντας περισσότερους από 120 εκατομμύρια ανθρώπους. Διατηρώντας τα υψηλά επίπεδα βοήθειας του 2012 (άνω των 1,3 δισ. ευρώ²²), η ΕΕ αποκρίθηκε σε όλες τις μείζονες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (Συρία, Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, Φιλιππίνες, Σαχέλ κλπ.), και παγίωσε τον ρόλο της ως τον κύριο παγκόσμιο χορηγό ανθρωπιστικής βοήθειας.

Ο αριθμός των καταστροφών θα συνεχίζει να αυξάνεται παγκοσμίως, παράλληλα με την τάση για κλιματική αλλαγή. Κάτι τέτοιο απαιτεί αποτελεσματικότερη ανθρωπιστική δράση. Στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, έγινε περαιτέρω

²²

Από την Επιτροπή, δεν περιλαμβάνονται οι συνεισφορές των κρατών μελών

προσπάθεια να αξιοποιηθούν ακόμα και πολύ χαμηλά ποσά. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής δεν ήταν μόνο να εξασφαλιστεί ότι η κατάλληλη βοήθεια φθάνει την κατάλληλη στιγμή σε εκείνους που την έχουν περισσότερο ανάγκη, αλλά και να εξευρεθούν τρόποι για να γίνονται περισσότερα με λιγότερα μέσα. Το 2013, σημαντική έμφαση δόθηκε στη μεγαλύτερη ταχύτητα και αποδοτικότητα, καθώς και στην εξάλειψη της αλληλεπικάλυσης διαδικασιών και δράσεων.

Σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά τις δράσεις του τομέα πολιτικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης του Κέντρου Συντονισμού Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών (ΚΣΑΕΑ) και της θέσπισης της νέας νομοθεσίας της ΕΕ για την πολιτική προστασίας, η οποία ενισχύει σημαντικά τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών κατά την αντιμετώπιση των καταστροφών. Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης στις Φιλιππίνες απέδειξε τον επιτυχή συνδυασμό των επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας και πολιτικής προστασίας, καθώς και τη στενή συνεργασία ανάμεσα στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Αμέσως μετά την καταστροφή, όλα τα κράτη μέλη ανταποκρίθηκαν θετικά στα αιτήματα για παροχή βοήθειας, τα οποία συντονίστηκαν από το ΚΣΑΕΑ και καλύφθηκαν με την ταχεία ανθρωπιστική και άλλου είδους βοήθεια που παρείχε η ΕΕ.

Γενικές πληροφορίες σχετικά με την ECHO διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/echo/index_en.htm

Οικονομικές πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις της Επιτροπής το 2013 στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας και της πολιτικής προστασίας διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/echo/funding/key_figures/echo_en.htm

Επιχειρησιακές πληροφορίες σχετικά με προηγούμενα έτη διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση:

http://ec.europa.eu/echo/about/annual_reports_en.htm